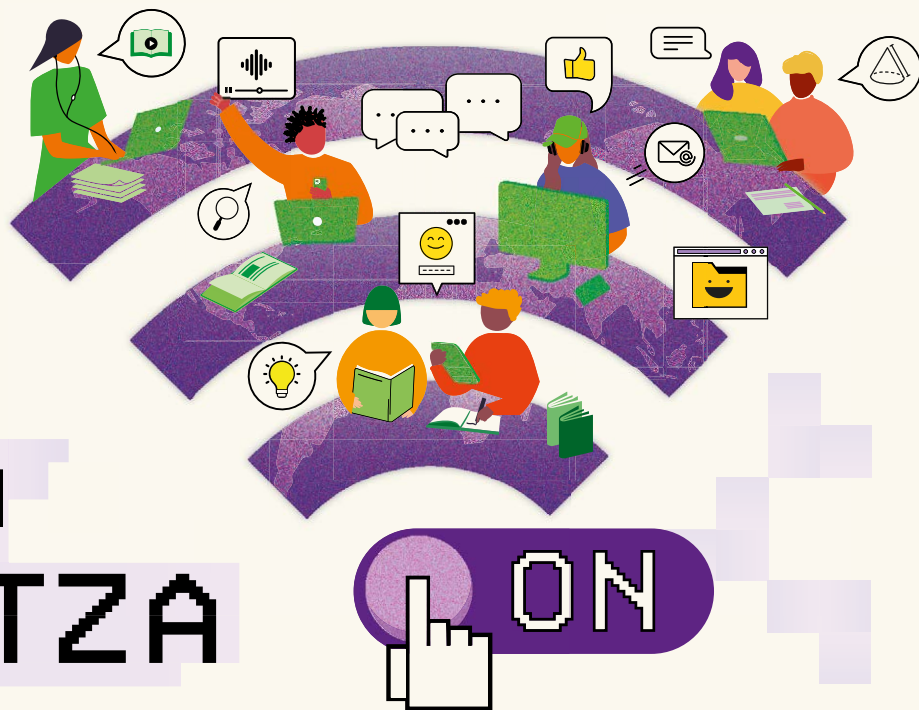

HEZKUNTZAREN ALDEKO EKINTZA

Unitate didaktikoa

LEHEN HEZKUNTZAKO Bigarren zikloa

Adin gomendatua

8 - 10 urte.

Helburu orokorrak

1. Helburua:

Identifikatzea nola eragiten dien teknologiarako sarbiderik ez izateak milioika pertsonaren hezkuntzarako eskubideari eta ikasten jarraitzeari, larrialdietan (krisiak, hondamendi naturalak, gatazkak, etab.).

2. Helburua:

Ulertzea hezkuntza digitalak inklusiboa, segurua eta kalitatezkoa izan behar duela eta ikasleen babesa eta ongizatea bermatu behar dituela, pedagogikoki sendoak diren ingurune birtualen bidez, krisi garaietan.

3. Helburua:

Pentsamendu kritikoa garatzea informazio digitala ongi erabiltzeko, eta ezagutza hori erabiltzea erabaki informatuak hartzeko, desinformazioa saihesteko eta gizarte aldaketa sustatzeko.

4. Helburua:

Gizarte gisa ditugun erronkak eta helmugak ezagutzea hezkuntza digitala ekitatiboa, irisgarria eta kalitatezkoa izango dela ziurtatzeko, edozein egoeratan, 4. GJHa betetze aldera.

5. Helburua:

Errespetuan eta lankidetzan oinarritutako hezkuntza-komunitate digitalak eraikitzea (herritartasun digitala), larrialdiak gertatzen direnean harrera- eta laguntza-eginkizuna bete ahal izateko.

6. Helburua:

Desberdintasunen aurrean erantzukizun zibikoa hartzea. Tresna digitalak modu eraikitzailean erabiltzea ekintzak egiteko, bidegabekeriak salatzeke eta hezkuntzaren bidez gizartea eraldatzeko.

Lantzen diren funtsezko gaitasunak

Lehen Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta haien antolamendua ezartzen dituen martxoaren 1eko 157/2022 Errege Dekretuan jasotakoak:

- Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna.
- Gaitasun pertsonala, soziala eta ikasten ikasteko gaitasuna.
- Herritar gaitasuna.
- Ekintzailatzarako gaitasuna.
- Kontzientzia eta adierazpen kulturalerako gaitasuna.

Saioa

LARRIALDI BERBERA, ERREALITATE EZBERDINAK, ERAGIN DESBERDINAK

IRAUPENA

40-50 minutuko saio bat (irakasleek eta monitoreek beren ikastetxeko edo lantokiko saioen iraupenera egokituko dute).

MATERIALAK

— Kartulinak, folioak, margoak, baldin eta zerbait marraztu nahi bada antzezlanak antzezteko.

METODOLOGIA

Unitate didaktiko honetako metodologia aktiboa izango da. Pentsamendu kritikoa sustatzeaz gain, ikasleek aukera izango dute hurrek eta nerabeek larrialdietan kalitatezko hezkuntza eskuratzeko dituzten zailtasunak ezagutzeko eta hurrekin enpatizatzeke, eta halako egoeretan, **zeinen beharrezkoak izan daitezkeen elementu digitalak ikasten jarraitu ahal izateko**, baina beti aurrez aurreko hezkuntzaren garrantzia lehenetsita.

Jarduerak gogoeta eragin nahi du **arrakala digitalak**¹ larrialdi egoeretan sortzen dituen desberdintasunen inguruan. **Parte-hartzean oinarritutako antzezpeneren** bidez, ikasleek arazo berbera antzeztuko dute oso testuinguru desberdinetatik eta, horrela, ikasiko dute ikaskuntzarako aukerak aldatzen direla, familia guztiek eta hezkuntza komunitateak baliabide teknologiko berberak ez dituztenean.

Irakasleek dinamikak prestatu eta jolasetatik sortzen diren gogoetak dinamizatuko dituzte (iradokizun batzuk daude adierazita, moldakorrak bai taldearen arabera, bai ikasgelaren dinamikaren arabera).

¹ Arrakala digitala baliabide digitalak (internet, tableta) erraz eskuratzen dituztenen eta ez dituztenen arteko aldea da.

SAIOAREN GARAPENA

Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainak gogoeta unearen garrantzia nabarmendu nahi du, parte-hartzaile bakoitzarengan **pentsemendu kritikoa** eta ekintza eraldatzaileak sortzen laguntzeko.

Dinamizatzailerak azalduko du familia, eskola eta hezkuntza komunitate guztiek ez dituztela baliabide digital berberak eta, larrialdirik bada, nabarmen alda daitekeela ikasten jarraitzeko modua eta, horrek are desberdinkeria handiagoa sortuko du

Honako **egoera** hau proposatuko dugu:

Pentsatu larrialdi handi bat gertatzen dela, DANA bat adibidez, eta ikastetxea aldi baterako itxi behar dela.

Ikasgela hiru taldetan banatuko dugu: talde bakoitzak antzeztuko du nola aurre egin larrialdiari berari, teknologia eskuratzeko testuinguru desberdin batean.

Talde bakoitzak txartel bat jasoko du bere eszenatokiarekin (1. eranskina) eta antzeztuko dituzten paperak banatuko ditu (irakasleak, ikasleak, familiak, etab.).

Bizpahiru minutuko antzezpen laburra prestatuko dute, eskolak nola antolatuko lituzketen eta zer zailtasun izango lituzketen erakusteko.

A eszenatokia: Konektibitate handia

Familia guztiek konexio ona dute internetekin eta behar adina baliabide teknologiko dituzte eskura.

- Parte-hartzaile bakoitzak bere gailua du.
- Ikastetxeak bideo-deien bidez ematen ditu eskolak, hezkuntza-plataformak erabiltzen ditu, material digitalak bidalita.
- Ezagutza digitalak ditu. Prestakuntza eman da informazioaren eta komunikazioaren teknologietan (IKT), ikasturtean zehar.
- Irakasleek prestakuntza dute gaitasun digitaletan.
- Ikastetxeak laguntza informatikoa du, sareak hainbat plataformaren bidez erabiltzea ahalbidetzeko eta ikaskuntzari jarraipena emateko.
- Ikastetxeak baditu larrialdietan nola jokatu adierazten duten protokoloak.
- Ikaskuntzak ia normaltasunez jarraitzen du.

B eszenatokia: Konektibitate mugatua

Familia batzuek baizik ez dute internet, eta gailuak partekatu behar dira.

- Ikastetxeak lanak bidaltzen ditu berehalako mezularitza bidez edo audio artxiboan bidez. Bideo-deiak noizbehinka baino ez dira egiten.
- Ez dago ezagutza digital handirik. Ikasturtean ez da IKTei buruzko prestakuntza handirik egin.
- Irakasleek ez dute prestakuntzarik gaitasun digitaletan.
- Ikastetxeak ez du laguntza informatikorik, sareen erabilera hainbat plataformaren bidez ahalbidetzeko eta ikaskuntzari jarraipena emateko.
- Ezin dira mantendu aldi berean ikasmila guztietako eskolak.
- Ikastetxeak ez du larrialdietan nola jokatu adierazten duen protokolorik.
- Ikasleek ikasten jarraitzen dute, baina nekez eta atzerapenez.

Eszenatokia: Sarbide digitalik gabe

Ez dago internetik, ez gailurik, konektatzeko.

- Ikastetxea telefonoz komunikatzen da edo astero material inprimatua banatzen du.
- Ez dute ezagutza digitalik eta ez da prestakuntzarik izan IKTeetan ikasturtean zehar.
- Irakasleek ez dute prestakuntzarik gaitasun digitaletan.

- Ikastetxeak ez du laguntza informatikorik, sareen erabilera hainbat plataformaren bidez ahalbidetzeko eta ikaskuntzari jarraipena emateko. "Online" eskolak hasi bezain laster erortzen dira.
- Ikastetxeak ez du larrialdietan nola jokatu adierazten duen protokolorik.
- Ikaskuntza askoz ere motelagoa eta desberdinagoa da.

Talde bakoitzak gainerako ikasleen aurrean antzeztuko du bere eszena. Egokia da keinuak, kartelak edota objektuak erabiltzea, mugikorrak, tabletak edota sare sozialak irudikatzeko.

GOGOETA

Antzezpeneen ondotik, bateratze lana egingo da, taldeen artean diren aldeak identifikatzeko eta arrakala digitalaren ondorioez hausnartzeko.

Dinamizatzaileak galdera hauen bidez gidatuko du eztabaida:

- Zer abantaila eta zer arazo ikusi dituzue eszenatoki bakoitzean?
- Taldeek zeregin berbera izan arren, ikasteko aukera berberak zituzten, zuen ustez? Zergatik?
- Larrialdiak luzaro iraungo balu, arrakala digitala (ikaskuntzan dagoen aldea) txikiagoa edo handia egingo litzateke? Nola eragiten dio horrek ikasteko orduan berdinak izateari?
- Zuen ustez, zer egin zezakeen eskolak eta erabaki politikoak hartzen dituztenek eszenatokiak zailenetan laguntzeko?

Guretzat, hezkuntzaren digitalizazioa bultzagarria da ezagutza, trebetasunak, metodologiak eta pentsamendu kritikoa areagotzeko, bai eta herritartasun global eraldatzailea eta ongizate emozionala bultzatzeko ere. Gaitasun digitalen garapenak ez lituzke desgaitasuna eta arrakala digitalak areagotu behar krisi eta larrialdi egoerak direnean.

Lan egin beharra dago arrakalak ezabatzeko: bai digitalak, bai sarbidekoak, bai erabilera seguru eta azpiegiturakoak (besteak beste, prestakuntzak, metodologiak, ondasunak, planak, estrategiak, plataformak), ikaskuntza digitalaren prozesuaren desberdinkeria sakontzen dutelako. Arrakala horiek egungo desberdintasun sozioekonomikoak jartzen dituzte agerian, bai eta botere eta aberastasun banaketan nahiz generoan daudenak ere.

Konexiorako leiho horri esker, haurrek eta nerabeek beren ikaskuntza egiten jarraituko dute, beren ikaskideak eta irakasleak ikusiko dituzte, eta ez dira haien lotura sozialak geldiaraziko; horrek haien ongizate soziala, kognitiboa eta emozionala indartuko du. Era berean, egiazko informazioa eskuratzeko aukera duen gizartea izatea ahalbidetzen die eta, horren ondorioz, politika publikoak kontsultatzeko prozesu demokratikoetan parte hartzeko parada diren herritarrek izanen dira. Horretarako, alfabetatze digital kritikoa egin behar da eta, era berean, badago munduko beste leku batzuetako beste pertsona batzuekin SARE Digital bat sortzeko aukera.

ONDORIOA

Behin proposatutako dinamikak egindakoa eta gogoeta egin ondoren, azken zati bat bakarrik geldituko zaigu: **ikusaraztea zer-nolako ekarpena egiten duen hezkuntza digitalak larrialdi egoeretan [wifia], bai eta hezkuntzarekin dugun konpromisoa ere.**

Funtsezkoa da unitate didaktikoa egokiro bukatzea, esperientzia partekatua egiazki lagungarria izan dadin helburuak lortzeko. Horrela, bukatzeko, jarduerari buruzko azken gogoeta egingo dugu gure wifi elementuaren bidez (2. eranskina). Bat egongo da ikasgela bakoitzeko, eta gogoeta elkarrekin egingo da. Dena den, ez bada talde gogoetarik egin nahi, ikasle bakoitzak berea egin dezala.

Dinamizatzailerak galdetu dezake zer ekintza egin daitezkeen hezkuntza etenda ez gelditzeko eta, larrialdian, konexioa mantendu ahal izateko.

Behin jarduera bukatutakoan, emaitza denek ikusteko tokian jarriko da, hau da, munduko mapa batean. Mapa horrek adierazi nahi du denok sare partekatu bateko kide garela.

Gogorarazi nahi dizugu,
baliabideak ez badatoz bat zure
hezkuntza-etapakoekin edo beste
batzuk interesatzen bazaizkizu,
arazorik gabe landu ditzakezula, oso
material moldagarriak baitira eta
egokitzeko errazak.

1. ERANSKINA

Antzezpenen gidoiak

EKIN DIEZAI OGUN
HEZKUNTZAREN ALDE!

LARRIALDIAN IKASTEN

Gure eszenatokia hauxe da
Konektibitate handia: “Ikasgela birtuala”

1. Gure istorioa (irakurri ozenki)

(Jarraibidea: Taldeko bozemaileak bere eszenatokikoari dagokion testua irakurriko du ozenki).

Boom! Larrialdi bat gertatu da, eta ikastetxea itxi da. Hemen, ordea, ez da deus larririk gertatzen.

Mundu guztiak du bere tableta edo bere ordenagailua eta internet konexio oso azkarra etxean. Irakasleek kamera piztu, eta prest: Ikasgela online!

Etxean eseri eta pantaila bidez mintzatzen gara, marrazkiak eta lanak instant batean igotzen ditugu eta, zalantzarik badugu, txatean idatziko dugu. Ikaskuntzak ia beti bezala jarraitzen du. Arazo bakarra da ezin dugula elkar besarkatu jostaldian.

2. Gure pertsonaiak (bana ditzagun paperak!)

(Jarraibidea: Aukeratu zerrendako pertsonaia bat. Taldekide guztiek paper eta ekintza bat izan behar dituzte).

- Bozemailea (istorioa irakurriko du)
- Irakasleak (gidatu eta oharrak ematen ditu)
- Ikasleak (obeditzen dute, konexioa baitute eta tresna digitalak erabiltzen baitakite)
- Familiak (konektatzen edo agurtzen lagundu dezakete, eta esan zeinen ongi funtzionatzen duen denak)

3. Antzezpena egiteko jarraibideak

Antzezlanak gehienez **bizpahiru minutu** iraungo du. Gainerakoei erakutsiko diezue agertoki honetan **erraz eta azkar ikasten dela**.

EKIN DIEZAI OGUN HEZKUNTZAREN ALDE!

LARRIALDIAN IKASTEN

Gure eszenatokia hauxe da
Konektibitate mugatua: “Txandaren zain”

1. Gure istorioa (irakurri ozenki)

(Jarraibidea: Taldeko bozemaileak bere eszenatokikoari dagokion testua irakurriko du ozenki).

Ui! Ikastetxea itxi da eta egoera korapilatu da.

Zenbait etxetan, gailu bakarra dute premia askotarako eta internet sarbidea mugatua da. Irakasleak ezin dira bideo-dei bidez konektatu ikasleekin; ondorioz, jardueren audioak eta argazkiak erabiltzen dira.

Baimena eskatu behar izateaz gain, luze egon behar dugu mugikorraren deia zain. Azkenean, lortzen dugunean, internet oso motel dabil, lanari kostatzen zaio deskargatzea, eta hamar minutu bakarrik ditugu lana egiteko, etxeko beste batek mugikorra erabili behar baino lehen! Dena doa aurrera astiro eta badira haserreak.

2. Gure pertsonaiak (bana ditzagun paperak!)

(Jarraibidea: Aukeratu zerrendako pertsonaia bat. Taldekide guztiek paper eta ekintza bat izan behar dituzte).

- Bozemailea (istorioa irakurriko du)
- Irakasleak (mugikorraren bidez hitz egiten du, ahotsa moztzen zaio eta gauzak errepikatzen ditu. Haserretzen da, ikasleen lanak ongi iristen ez zaizkiolako)
- Ikasleak (baten batek eskuekin eskatzen du mugikorra, beste batek keinuak egiten ditu konexioa etengabe moztzen ari delako, beste batek badu konexioa, beste batzuek ez dute konektatzerik, etab.)
- Anaia-arrebak: mugikorra/ordenagailua erabiltzeko duten denboraz ari dira eztabaidan, premia handiko gauza egin behar dutela esanez, eta mugikorra kentzen diote huraxe duen pertsonari)
- Familiak (ordena jartzen eta laguntzen saiatzen dira).

3. Antzezpena egiteko jarraibideak

Antzezlanak gehienez **bizpahiru minutu** iraungo du. Gainerakoei erakutsiko diezue agertoki honetan **ikastea zaila eta geldoa dela, eta haserre eragiten duela**.

EKIN DIEZAI OGUN HEZKUNTZAREN ALDE!

LARRIALDIAN IKASTEN

Gure eszenatokia hauxe da
Sarbide digitalik gabe: “Paperezko karpeta”

1. Gure istorioa (irakurri ozenki)

(Jarraibidea: Taldeko bozemaileak bere eszenatokikoari dagokion testua irakurriko du ozenki).

Hau arazoa! Eskola itxita dago eta etxe horietan ez dago internetik eta ordenagailurik. Telefono finko bat baizik ez dute!

Eskolak familiei deitzen die zer egin behar duten esateko. Ikaskuntza fotokopia askoren bidez egiten da. Familiek fotokopien bila joan behar dute astean behin eskolako atera.

Ikasleek paperarekin eta arkatzarekin bakarrik lan egiten dute. Zalantzarik badute marrazki edo batuketa baten gainean, ezin dute une horretan galdetu. Hainbat egun itxoin behar dute etxeko norbait eskolara joan arte edo eskolatik berriz ere telefonoz deitu arte. Ikaskuntza oso bakartia eta geldoa da.

2. Gure pertsonaiak (bana ditzagun paperak!)

(Jarraibidea: Aukeratu zerrendako pertsonaia bat. Taldekide guztiek paper eta ekintza bat izan behar dituzte).

- Bozemaileak (istorioa irakurriko du)
- Irakasleak (telefono finkoaren bidez hitz egiten dute. Keinu baten bidez antzeztu dezake. Materialari buruzko jarraibide luzeak errepikatuko ditu)
- Ikasleak (orri asko izan ditzakete. Ariketa zail bati begira daude eta aurpegian erakusten dute ez dutela ariketa ulertzen, sorbaldak jasotzen dituzte eta haserretzen dira nori galdetu ez dutelako)
- Familiakoak (ikastetxera joaten dira karpeten bila; beti ez dakite zalantzak argitzen)

3. Antzezpena egiteko jarraibideak

Antzezlanak gehienez **bizpahiru minutu** iraungo du. Gainerakoei erakutsiko diezue eszenatoki honetan **ikastea kontu geldoa, bakartia eta desberdina dela**.

2. ERANSKINA

Wifi sinbologia gogoetarako

3. ERANSKINA

BAIMENA

GOGORATU: zuen ikastetxeko ikasleak agertzen diren irudiak, bideoak edo bestelako materialak argitaratu eta partekatzeko, ezinbestekoa da gurasoen/tutoreen edo legezko ordezkarien baimen egokiak izatea, Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainak irudiak bere sare sozialen bidez eta kanpainari lotutako erakundeen kanalen bidez zabalduko direla jakin ahala.

Zuen ahotsak Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren sare sozialetako kontuetatik (Facebook, Instagram, Twitter, Flickr, webgunea edo hedabideak) zabaldu eta altxatze aldera, helburu nagusia dela SAME zabaltzea eta 4. GJH betetzearen aldeko borroka egitea, honako hauetara animatzen zaituztegu:

Materialak eta argazkiak partekatzera zuen ikastetxeen eta hezkuntza-guneen webgunean eta/edo sare sozialetan, Espainiako CME etiketatuz (behean, CMEn kontuen zerrenda). Horrela, Espainiako CMEn zabalkunde handiagoa eman ahal izango diogu, eta, horrela, herritar gehiagorengana iritsi.

Espainiako CMekin ere partekatu dezakezue, materiala info@cme-espana.org helbidera bidaliz. Postan oinarritzko informazioa sartzeko eskatzen dizuegu:

- Ikastetxearen/hezkuntza-gunearen izena
- Parte-hartzaileak (Ikasmaila/Ikastaldea/Ikaskola)
- Data eta lekua (herria, udalerria, autonomia erkidegoa)

Garrantzitsua. Mesedez, postan sartu honako paragrafo hau:

"[ENTITATEA]-k, Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren baitan egindako jardueretan parte hartzen duenez, irudiak tratatzeko baimena ematen du, eta Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpaina (CME) osatzen duten erakundeei ematen dizkie irudiak ustiatzeko eskubideak, posta honen bidez partekatzeko. Tratamenduaren helburua CME ezagutaraztea edo sustatzea da, bai eta parte-hartzaileen irudia, ahotsa eta materialak zabaltzea ere, CME osatzen duten erakundeen edozein komunikabide edo komunikazio-kanalen bidez. Datuak eskuratzeko, zuzentzeko, ezabatzeko, aurka egiteko edo bestelako eskubideak erabiltze aldera, jo dataprotection@educor.org helbide elektronikora, eta pribatutasun-politika kontsultatzeko, jo hona: <https://cme-espana.org/politica-de-privacidad/>. [ENTITATEA]-k bermatzen du badituela haurren eta nerabeen guraso/tutoreek/ legezko ordezkariak eman beharreko baimenak haien datu pertsonalak eta irudiak tratatzeko eta CMEko kide diren erakundeei lagatzeko".

Irakurri dut eta onartzen dut. Sinadura eta zigilua:

www.cme-espana.org
HEZKUNTZAREN
Aldeko Mundu-kanpainia

Finantzatzailea:

